

Hơn 30 năm trước khi còn là cậu học sinh còi a mọt trường trung học tư thục. Cậu học sinh gia đình tôi lúc đó cũng như bao gia đình công nhân khác. Không dám nói là giàu sang, nhưng có còi a ăn còi a đói. Bởi tôi học chòi a hớt bèo còi u học, thì cùng gia đình đi còi vào nam theo tiếng gọi tư do năm 1954. Đòi còi chính phủ Việt Nam Cộng Hòa còi a Trường THPT Ngô Đình Diệm còi p cho mọt miêng đói, và giúp đói mọt căn nhà tươm vách gỗ mái lợp tôn. Đòi ng thời trẻ còi p mọt số vốn đói gia đình tôi òn đói nh còi còi sòi ng vòi ngh làm bánh tráng (bánh đa). Đòi năm 1965, thì ông vào làm công nhân cho mọt công ty M (sau này còi ng sòi n gọi nh ng thành phố n nh ông là tay sai cho đói qu c).

Vòi m còi lòi ng 30.000đ (tiền VNCH)/tháng. Không nh ng đói chi tiêu cho còi gia đình năm miêng ăn. Mà còn dành đói m đói xây đói c mọt căn nhà còi p bòi n vòi gác lòi ng vào năm 1970. Và tôi còn nh trong thập niên 60, gia đình nào có đói c còi xe Honda Dame là gia đình đó thu còi hòi ng khá gòi. Tôi cũng tòi ng có nh ng giây phút hòi nh phúc, vì vui mòi ng trong cái ngày bòi tôi mua vòi còi xe Honda Dame màu đói tòi oi, bòi ng chính đói ng lòi ng công nhân còi a ông, năm 1967 vòi giá 32000đ (tiền VNCH).

Thòi ròi, kòi tòi sau cái ngày 30/04/1975, ngày mà nh ng ngòi còi ng sòi n gọi là "chòi n thòi ng lòi ch sòi" (trên chính xòi ng máu còi a đói ng bào mình ò còi hai miêng nam bòi c trong còi c còi n huynh đói tòi ng tàn), cũng là ngày gia đình tôi, và bao gia đình sòi ng ò miêng nam lúc đó bòi c vào mọt còi c sòi ng đói y tắm tòi. Toàn bòi tài sòi n dành đói m đói c trong nh ng ngày làm công, bòi tôi gòi ò ngân hàng tòi nhân đã tan theo mây khói. Chúng tôi phòi làm lòi tòi đói u vòi hai bàn tay tròi ng.

Nh ng cho đói n nay, nhìn lòi đói t nòi c sau hơn 30 năm sòi ng đói òi ch đói XHCN. Mọt ngòi òi đi làm công nhân, không đói nuôi thân, nói chi đói n giúp đói gia đình hay nuôi vòi con.

Đã 33 năm trôi qua, vòi biết bao vọt đói sao đói, đói sòi ng ngòi òi dân các nòi c lân bang tòi n lên vòi t bòi c. Nh ng riêng gia đình tôi và còn biết bao nh ng gia đình khác vòi n không thòi thoát khỏi còi nh nghèo. M c dù chúng tôi đã còi xoay sòi ki m sòi ng vòi nh u ngh khác nhau. Tòi giã ngh giáo viên giòi a cái thòi bao còi p đói y khó khăn. Thòi mà đói ng lòi ng đói c tính bòi ng còi nh ng mọt hàng nhu y u phòi m (chòi a biết có dùng đói c hay không) và gòi o còi ng lòi. Vòi nhà, gia đình tôi quay tròi lòi vòi ngh bánh tráng. Còn tôi bòi c ra ngoài xã hòi ki m sòi ng, bòi ng ngh chòi bòi t mì mòi n cho các lò bánh nh . Vòi còi xe đói p còi c còi ch, mòi chuy n hàng, tôi chòi đói c ba bao bòi t (25kg mọt bao). Đi tòi Biên Hòa vòi đói n Sài Gòn thì đói c tròi công 125 đói ng/chuy n. Sau khi tròi tòi n "lòi phí" đói c đói ng, tôi cũng còn đói c 105đ.

Nh lòi nh ng năm đói u còi a thập niên 80. Bòi t mì ò nòi c ngoài, thông qua Tòi chòi Caritas, vòi n tròi giúp ngòi òi dân trong nòi c sau thòi i kòi chòi n tranh. Đã không đói c phân phòi tròi c tòi p và miêng phí cho ngòi òi dân, mà qua trung gian nh ng lò bánh lòi n (đòi c bòi c trong cái vòi hòi p tác xã), sau đó đem bán lòi cho chúng tôi là nh ng ò bánh mì, mòi đói tòi sáng đói n tròi a đã còi ng nh khúc còi i khô. N u không ăn thì đói, vì lúc đó, dù có tòi n cũng chòi đói c mua đói sòi theo tiêu chu n đói u ngòi òi trong hòi khòi u. Chòi đói XHCN đã còi gòi ép chúng tôi đi vào cái hòi gọi là "hòi p tác xã", mọt lòi sòi ng tòi p thòi Chòi ng qua chòi là hình thòi c sòi ng theo "bòi y đàn" đói òi sòi "chăn đói t" còi a đói ng. Cho bao nhiêu, đói c hòi ng bòi y nhiều. M u n mua cây kim, ò ng chòi, cũng phòi có sòi "xã viên".

Không biết bòi ng cách nào, bòi t mì lúc đó dù ròi t nh u, nh ng vòi n ròi t hi m đói i vòi nh ng lò bánh cá thòi nh lòi. Và nó tròi thành hàng qu c còi m. Chúng tôi cũng thành nh ng kòi chòi hàng lòi u.

Vòi hơn 30 năm ò y, lòi ra đói sòi ng ngòi òi dân Việt Nam phòi đói c nâng lên đáng kòi. Thòi m

chí ṃc ṣng có tḥ còn cao ḥn nḥng qục gia trong khu ṿc nḥ Mịn Đ̣ịn hay Thái Lan, Singapore ngày nay. Ḥ cũng cḥ tḥc ṣ ṃi phát trịn khọng ḥn 20 năm tṛ ḷi đây. Nḥng địu ngḥ ch lý đã x̣y ra trên đ̣t ṇc Vịt Nam, ṇi nḥng ng̣i c̣ng ṣn ṭ ca ng̣i là thiên đ̣ng XHCN ngày nay. Đ̣i ṣng ng̣i dân ngày càng khó khăn, cḥy ăn ṭng ḅa. Nhịu khi vì cục ṣng, ḥ quên c̣ nḥng nguy hịm có tḥ x̣y ra ḅt c̣ lúc nào, trên nḥng chuỵn hàng c̣ng ḳnh, ṿt quá gịi ḥn cho phép ṿn chuỵn n c̣a ṃt chịc xe g̣n máy. Khó khăn không cḥ ṿ ṃt kinh ṭ. Mà c̣ ṿ đ̣i ṣng tinh tḥn : quỵn ṭ do căn ḅn cũng không có. Đã có tḥi mụn đi đâu, đ̣ đâu thì pḥi xin phép. Mụn ṭ cḥc đám c̣i hay đám ma cũng pḥi xin phép. Nghĩa là, ṭt c̣ đ̣u pḥi thông qua tḥ ṭc "xin cho". Nḥn tḥc c̣a ng̣i dân thì ḷc ḥu so ṿi tḥ gịi bên ngoài. Ngay c̣ hịn nay, tḥi ḳ bùng ṇ c̣a thông tin hịn đ̣i mà nhịu ng̣i, nhịu gia đình ṿn không tḥ tịp c̣n ṿi máy vi tính, hay ṿi ṃng internet.

Cḥ có nḥng gia đình đ̣ng viên c̣ng ṣn là đ̣c ḥng đòi ṣng sung túc, ṿi nhịu tḥ quỵn ḷi đi kèm.

Ṃt đ̣t ṇc mà nḥng ng̣i tài trí, tḥc ṣ có tâm huỵt ṿi dân ṭc. Ḅ vu kḥng, ṃ ḷ làm ṃt danh đ̣, vì dám nói lên ṣ tḥt. Ṇi mà Công Lý và Ṣ Tḥt ḅ c̣m tù. Và ng̣i ta cḥ lo c̣ng c̣ tḥ ḷc c̣a bè phái. Ḅ ṃc ṇn kinh ṭ ṭ phát. Dân tình ḷn đ̣n vì giá c̣ lên xụng tḥt tḥng. Ḥi sao đ̣t ṇc y không ngày càng ṭt ḥu ṿ ṃi ṃt.

Bụn tḥng cho kịp ṭ ṭm,

Ḷi tḥng đ̣n kịp con ng̣i ḷm than.

Ḅi đâu pḥi ṣng c̣ hàn,

Ṃy ṃi năm y ṿi đàn sói hoang.

Ṣng theo ḅy lũ ngang tàng,

Ṛ nhau ăn c̣p c̣a làng, c̣a dân

Ḷi còn cái mịng tham ăn,

Oang oang tranh ḷy là pḥn c̣a quan.

Cḥ tḥng cái kịp thanh ḅn,

Càng thêm kḥn khó là qụn chúng đây.

Tḥng thay cũng ṃt kịp này,

Làm dân ṃt ṇc có ḅy tham quan.

Lãnh đ̣o có đ̣ng "vinh quang",

Dân lành đói rách lang thang kịp ng̣i.